گزارش

قانون جدید باغات در راه است

تجربه‌های شکست‌خورده گذشته در حفاظت از باغات تهران، از تصویب ناقص تا اجرای نادرست، حالا شورای شهر را به فکر تدوین قانونی تازه انداخته است. قانونی که هم مانع نابودی فضاهای سبز شود و هم با منافع مالکان در تضاد نباشد.

رئیس شورای شهر تهران با اشاره به سوابق و تحولات مربوط به باغات پایتخت، لغو قوانین قبلی و اجرای نادرست مصوبات شورا را از جمله دلایل اصلی افزایش خشک‌شدن درختان در تهران دانست.

مهدی چمران درباره وضعیت باغات در تهران به ایسنا توضیح داد: در گذشته، باغ‌ها حساب و کتاب مشخصی نداشتند و مرجعی برای تشخیص باغ یا غیر باغ بودن وجود نداشت. در دوره شورای انقلاب قانونی تصویب شد، اما چون سازوکار اجرایی مشخص نبود، بسیاری از باغات بدون کنترل ساخته شدند.

او با بیان اینکه مطالعاتی درباره وضعیت باغات تهران انجام شده، افزود: بیشترین باغات در منطقه یک قرار دارند، و پس از آن در مناطق ۲، ۳، ۴ و بخشی از منطقه ۵. در سایر مناطق نیز تعداد محدودی باغ باقی مانده است.

چمران با تأکید بر اینکه بحثی درباره زمین‌های چند هزار متری که کاملا باغ هستند وجود ندارد، گفت: در این موارد یا مالک باید باغ را حفظ کند یا شهرداری آن را خریداری کرده و به فضای سبز عمومی تبدیل کند. در دوره‌ای، شهرداری تهران چند باغ بزرگ را با هزینه سنگین خرید و آنها را به پارک عمومی تبدیل کرد. امروز هم اگر باغی مناسب پیدا شود، با قیمت روز خریداری می‌کنیم تا برای عموم مردم فضای سبز ایجاد شود.

رئیس شورای شهر ادامه داد: طبق بررسی‌ها، بیشتر باغ‌خانه‌ها فقط حدود ۳۰ درصد ساخت‌وساز دارند و باقی آن فضای سبز است. در شورای شهر، قانونی تصویب کردیم که مالک بتواند فقط ۳۰ درصد باغ را بسازد. اما این قانون از نگاه برخی مالکان باعث ضرر شده و آنها برای فرار از محدودیت، به خشک‌کردن درختان روی آوردند. در مواردی حتی با وجود جریمه، تخلف برایشان صرف داشت.

او با اشاره به روند تصویب «برج-باغ» افزود: با هدف جلوگیری از تخلفات، مجوز ساخت طبقات در ۳۰ درصد مجاز به شش طبقه افزایش یافت. اما در عمل، این مصوبه زمینه‌ساز تخلفاتی شد که در برخی موارد سازندگان تا ۱۰ یا ۱۱ طبقه ساختند یا مجوز برای بیش از ۳۰ درصد زمین دریافت کردند. شهرداران مناطقی که این مجوزها را صادر کردند به دستگاه قضائی معرفی شدند و برخی از آنها همچنان پرونده دارند.

چمران تأکید کرد: قانون مصوب شورای شهر خوب بود، اما اجرای آن نادرست پیش رفت. از زمانی که شورای پنجم این قانون را لغو کرد و ماده ۱۴ جایگزین آن شد، میزان خشک‌شدن درختان افزایش یافت. طبق ماده ۱۴، سهم ساخت از ۳۰ به ۱۵ درصد و تراکم به ۱۲۰ درصد کاهش یافت که عملا به معنای دو طبقه ساخت بود. او ادامه داد: هیچ مالکی راضی نمی‌شود فقط ۱۵ درصد از باغ چند صد میلیون تومانی‌اش را بسازد. همین موضوع سبب شد برخی دفاتر سودجو مردم را فریب دهند و با سوءاستفاده از ضعف‌های قانونی، از طریق دیوان عدالت اداری رأی غیر باغ بگیرند. کارشناس هم وقتی می‌بیند درختی وجود ندارد، ملک را غیر باغ اعلام می‌کند؛ در نتیجه، تخلفی آشکار اما قانونی جلوه می‌کند.چمران گفت: خشک‌کردن درختان، در کنار آسیب به محیط زیست، موجب افزایش قیمت ملک هم شده است. جریمه سنگین با فروش گران‌تر جبران می‌شود و این روند به افزایش تدریجی قیمت مسکن در کل شهر دامن می‌زند. او در پایان خبر داد که شورای شهر در حال تدوین قانونی جدید برای باغات است؛ قانونی که نه‌تنها ضعف‌های قبلی را جبران کند، بلکه مالک را برای حفظ باغ تشویق کند. به گفته او، این قانون ابتدا در شورا و سپس در شورای عالی شهرسازی بررسی خواهد شد.

چمران تأکید کرد: هدف اصلی ما این است که درخت‌ها از بین نروند و اجازه ندهیم حتی یک سانتی‌متر بیشتر از قانون، ساخت‌وساز شود. قانون باید مردم را به حفظ باغات ترغیب کند، نه وادار به تخلف.

تهران در آستانه بحران‌های آینده؛ ضرورت فرماندهی یکپارچه شهری

تهران در قاب بحران

شرق: تهران در مواجهه با بحران‌های احتمالی، نه از کمبود منابع رنج می‌برد و نه از نبود تجربه جهانی؛ آنچه پایتخت را در برابر زلزله و دیگر بحران آسیب‌پذیر کرده، نبود هماهنگی نهادی، فقدان ساختار فرماندهی یکپارچه و بی‌توجهی به ظرفیت‌های محلی است. مدل پیشنهادی فرماندهی یکپارچه شهری، الگویی تطبیقی با نمونه‌های موفق جهانی است که می‌تواند مسیر گذار از مدیریت واکنشی به حکمرانی تاب‌آور را هموار کند. گزارش مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران نشان می‌دهد پایتخت و دیگر کلان‌شهرهای ایران برای مقابله با بحران‌های طبیعی و انسانی، نیازمند تحولی اساسی در زیرساخت‌ها، مدیریت شهری و شکل‌گیری نظام فرماندهی واحد و منسجم هستند.

از تجربه تلخ بحران تا اندیشه مدیریت یکپارچه

همه ما خاطره‌ای از بحران‌های شهری در ذهن داریم؛ از زلزله‌های ویرانگر و سیلاب‌های گسترده تا انفجار خطوط شهری و فروپاشی زیرساخت‌ها. اما پرسشی اساسی ذهن بسیاری از شهروندان را درگیر کرده است: چرا در زمان وقوع بحران، سازوکار هماهنگ و منسجمی برای مدیریت امور وجود ندارد؟ پژوهشی که توسط فتح‌اله شمسایی زفرقندی و با نظارت نعمت حسنی در مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران انجام شده، بر ضرورت تحول بنیادین در مدیریت زیرساخت‌های شهری و طراحی فرماندهی واحد تأکید می‌کند؛ مدلی که تهران و دیگر کلان‌شهرهای کشور را برای مواجهه با بحران‌های آینده توانمند می‌سازد.تهران، شهری با تراکم جمعیتی بالا و زیرساخت‌های به‌هم‌پیوسته، از جمله مناطق بسیار آسیب‌پذیر در برابر بلایای طبیعی، فناورانه و انسانی به شمار می‌رود. طبق یافته‌های این گزارش، شریان‌های حیاتی مانند آب، برق، گاز، حمل‌ونقل و ارتباطات، در نبود هماهنگی سازمانی، در شرایط بحران می‌توانند عملکرد کل شهر را فلج کنند. برای نمونه، در صورت وقوع زلزله‌ای بزرگ، اگر میان شبکه‌های برق، گاز و سامانه‌های آتش‌نشانی هماهنگی لازم وجود نداشته باشد، خطر انفجار، آتش‌سوزی‌های گسترده و قطع کامل خدمات حیاتی بسیار جدی خواهد بود.

تاب‌آوری، مفهومی از دانشگاه تا کف خیابان

در این گزارش، تاب‌آوری نه یک واژه انتزاعی، بلکه مفهومی کاربردی و سه‌بعدی تعریف شده است؛ به‌گونه‌ای که شهر باید بتواند در برابر بحران مقاومت کند، با شرایط جدید انطباق یابد و در نهایت عملکرد خود را بازیابی کند. اما تاب‌آوری صرفا به بُعد فیزیکی محدود نمی‌شود. میزان مشارکت اجتماعی، سطح آگاهی عمومی، آمادگی نهادی و وجود سامانه‌های اطلاعاتی منسجم، نقش مهمی در مدیریت بهتر بحران ایفا می‌کنند. اگر در زمان حادثه، شهروندان ندانند باید به کجا پناه ببرند یا با پیام‌های متناقض مواجه شوند، میزان خسارت‌ها چندین برابر خواهد شد.

شهرداری؛ از مجری پروژه‌ها تا فرمانده بحران

نویسندگان گزارش با رویکردی ساختاری به جایگاه شهرداری، بر ضرورت بازتعریف نقش این نهاد تأکید دارند. شهرداری نباید فقط به‌عنوان پیمانکار پروژه‌های عمرانی یا ناظر بر صدور پروانه تلقی شود، بلکه باید به‌مثابه نهادی راهبردی در مدیریت بحران شناخته شود. در این راستا، طراحی سناریوهای بحران براساس ریسک‌شناسی محله‌محور، ایجاد مرکز فرماندهی شهری با دسترسی به داده‌های همه سازمان‌های خدماتی و آزمون مداوم سامانه‌های هشدار سریع و امدادی، از الزامات چنین تحولی به شمار می‌رود.

مدل فرماندهی یکپارچه؛ الگویی برای آینده

یکی از دستاوردهای مهم این پژوهش، طراحی الگویی برای فرماندهی یکپارچه شهری است. در این مدل، تمامی سازمان‌های خدماتی و امدادی، از آب و فاضلاب و برق تا اورژانس و آتش‌نشانی، در قالب یک مرکز فرماندهی با پروتکل‌های مشترک و هماهنگ عمل می‌کنند. این الگو با تجربیات موفق کشورهایی مانند ژاپن، آلمان، هلند و نیوزیلند تطبیق دارد. به طور خاص، اجرای طرح واکنش یکپارچه به زلزله در توکیو نقش تعیین‌کننده‌ای در کاهش خسارات زلزله سال ۲۰۱۱ داشت.

شاخص‌های تاب‌آوری زیرساختی در نگاه تحلیلی

در بخش تحلیلی گزارش، تاب‌آوری شهری به عنوان شبکه‌ای درهم‌تنیده از عوامل متنوع معرفی شده است. انسجام سازمانی، وحدت در فرماندهی، جلب مشارکت مردمی، شفافیت عملکرد و پاسخ‌گویی نهادها، از جمله مؤلفه‌هایی هستند که زیرساخت‌ها را در برابر بحران مقاوم می‌کنند. همچنین، پایدار نگه‌داشتن خدمات ضروری مانند آب و برق، ارتباطات مؤثر میان سازمان‌ها، راه‌اندازی سامانه‌های هشدار سریع، امکان ارزیابی لحظه‌ای وضعیت بحران، همکاری هدفمند با رسانه‌ها، ایجاد ذخایر راهبردی در سطح محلات، انجام تمرین‌های منظم میدانی، بهره‌گیری از فناوری اطلاعات و حفاظت فیزیکی و سایبری زیرساخت‌ها، از دیگر عناصر حیاتی معرفی شده‌اند.

تهران و چالش‌های جدی مدیریت بحران

بررسی وضعیت فعلی تهران نشان می‌دهد که با وجود منابع مالی قابل توجه، شهر هنوز فاقد سامانه اطلاعات بحران، ساختار فرماندهی واحد، بانک داده منسجم و سازوکار تعامل مؤثر میان نهادهای مختلف است.تمرکزگرایی، نبود آموزش‌های عمومی، غفلت از ظرفیت نهادهای محلی و همچنین ضعف برنامه‌ریزی مشارکتی از پایین به بالا، به عنوان موانع جدی در مسیر ارتقای تاب‌آوری شهری شناسایی شده‌اند.

از پیشنهاد تا اقدام: گام‌های ضروری پیش‌رو

نویسندگان گزارش تأکید دارند که برای رسیدن به وضعیتی مطلوب، تصویب قانونی الزام‌آور برای تشکیل فرماندهی یکپارچه شهری، تخصیص بودجه پایدار برای آموزش و تجهیز نیروها، طراحی داشبوردهای مدیریتی برای شهرداران، احیای ستادهای مدیریت بحران در محلات و مشارکت فعال بخش خصوصی در توسعه زیرساخت‌ها، ضروری است. آنها معتقدند زمان آن فرارسیده تا از پارادایم سنتی «مدیریت بحران واکنشی» فاصله بگیریم و به سمت حکمرانی شهری «پیش‌دستانه و تاب‌آور» حرکت کنیم.

تهران آماده نیست، اما می‌تواند باشد

گزارش مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران تأکید می‌کند که پایتخت در شرایط فعلی آمادگی کافی برای مواجهه با بحران‌های جدی را ندارد. اما با اتکا به مسیرهایی چون هماهنگی نهادی، مشارکت شهروندی، سرمایه‌گذاری هوشمندانه، فناوری‌محورشدن و آموزش مستمر، می‌توان آینده‌ای امن‌تر برای شهر ترسیم کرد. تاب‌آوری دیگر فقط موضوعی آکادمیک نیست، بلکه شرط بقای کلان‌شهرها در قرن بیست‌ویکم است. بحران‌های پیش‌رو همچون زنگ خطر به‌صدا درآمده‌اند. پرسش اینجاست: آیا تهران این‌بار خواهد شنید؟

سد بازسازی خانه طالقانی شکست؛ از اختلاف‌ها تا آغاز مرمت

شرق: خانه تاریخی آیت‌الله طالقانی در قلب تهران، با وجود جایگاه ملی و انقلابی‌اش، سال‌هاست میان بی‌توجهی و اختلاف نهادها رها شده و در آستانه تخریب قرار دارد. اعضای شورای شهر از ضعف عملکرد شهرداری و نبود مجوزهای لازم از سوی میراث فرهنگی انتقاد دارند؛ درحالی‌که مدیرعامل شرکت توسعه فضاهای فرهنگی از آغاز روند مرمت با تأیید طرح و همکاری کارشناسان خبر می‌دهد و حفظ این خانه را برای هویت ملی و فرهنگی تهران ضروری می‌داند. مدتی پیش مهدی اقاریان، رئیس کمیته نظارت شورای شهر تهران، با انتقاد از وضعیت خانه مرحوم آیت‌الله طالقانی گفت: منزل مرحوم طالقانی با گذشت بیش از سه سال از مدیریت فعلی، تقریبا به ویرانه تبدیل شده و هیچ اقدامی برای حفظ این بنای تاریخی صورت نگرفته است. به‌عنوان یکی از ۲۱ عضو شورا، معتقدم با یکی از ضعیف‌ترین عملکردها در مدیریت شهری مواجه هستیم. وضعیت خانه مرحوم طالقانی اسفناک و در شأن نظام جمهوری اسلامی نیست. در همین رابطه، مهدی چمران، رئیس شورای شهر تهران نیز با ابراز نگرانی از وضعیت این خانه، اظهار کرد: بشخصه چندین بار این موضوع را پیگیری کرده‌ام و تماس‌هایی با خانواده ایشان، به‌ویژه دخترشان داشته‌ام. بخشی از گلایه‌های مطرح‌شده صحیح و درخور توجه است و نباید این موضوع بیش از این به درازا بکشد. حیف است چنین مکانی بلااستفاده باقی بماند؛ آن‌هم در شرایطی که شهر تهران با کمبود مراکز فرهنگی مواجه است. این فضا می‌تواند به یک مرکز فرهنگی فعال و اثرگذار تبدیل شود. از سوی دیگر، احمد علوی، رئیس کمیته میراث فرهنگی شورای شهر تهران، با اشاره به ساختار پیچیده مدیریت خانه‌های تاریخی گفت: در مورد خانه‌های میراثی با یک ساختار سه‌جانبه مواجه هستیم؛ یک ضلع شورا برای تخصیص اعتبار، ضلع شهرداری برای اجرا و ضلع میراث فرهنگی برای صدور مجوز. در شورای شهر برای خانه‌های میراثی، ازجمله خانه طالقانی و خانه وثوق، اعتباراتی در نظر گرفته‌ایم، اما متأسفانه پیگیری مجوزهای لازم از سوی متولیان مربوطه به‌خوبی انجام نشده است. او ادامه داد: در دوره‌ای که خانه آیت‌الله طالقانی در اختیار سازمان فرهنگی و هنری شهرداری بوده، به دلیل نبود معاونت فنی و عمرانی در آن سازمان، اقدام مستقیمی صورت گرفته بدون آنکه از میراث فرهنگی استعلام گرفته شود. این پروژه بعدها به شرکت توسعه فضای فرهنگی واگذار شد و هنوز نیز موضوع مجوز میراث به نتیجه نرسیده است. علوی در ادامه خبر داد که جلسه‌ای با مدیر کل میراث فرهنگی استان تهران برگزار شده و قرار بر تشکیل کارگروهی مشترک بین شهرداری و میراث فرهنگی با محوریت شورای شهر شد تا این مسائل به صورت تخصصی پیگیری و حل‌وفصل شوند. این کارگروه می‌تواند گره پروژه‌های خانه آیت‌الله طالقانی، خانه فروغ و سایر خانه‌های مشابه را باز کند. محمد ناظم‌رضوی، مدیرعامل شرکت توسعه فضاهای فرهنگی شهرداری تهران نیز در این زمینه توضیح داد: با توجه به اهمیت خانه آیت‌الله طالقانی در منطقه ۱۲، جلسات متعددی با حضور معاون اداره کل میراث فرهنگی تهران، کارشناسان و مشاوران برگزار شد. در نهایت طرح اولیه مرمت مورد تأیید قرار گرفت و دستور اجرای آن صادر شد. وی افزود: خانه و کوچه آیت‌الله طالقانی نقش شاخصی در حفظ هویت فرهنگی محله و بازخوانی تاریخ معاصر دارد. اقدامات مرمت با هماهنگی کامل با کارشناسان ذی‌صلاح موزه و میراث فرهنگی انجام می‌شود. هدف، حفظ اصالت و یکپارچگی بنا در کنار ایجاد کاربری‌هایی همچون خانه‌موزه و کتابخانه است.

خبر

نوسازی ۵ هزار بافت فرسوده در تهران

ایسنا: فرماندار تهران از نوسازی بیش از پنج هزار پلاک فرسوده در پایتخت طی سال جاری خبر داده و با اشاره به چالش‌های گسترده در مناطق مرکزی و جنوبی شهر، خواستار رویکردی چندوجهی برای بازآفرینی شهری شده است. حسین خوش‌اقبال، فرماندار تهران، گفته است که بافت فرسوده یکی از «معضلات ساختاری و اساسی» تهران است و نوسازی این مناطق، به‌ویژه در مناطق پرجمعیت و محروم مرکزی و جنوبی، در اولویت قرار دارد. به گفته او، در سال ۱۴۰۳ حدود ۵۳۱۶ پلاک فرسوده در پایتخت نوسازی شده‌اند. این پروژه‌ها در قالب طرح‌های محله‌محور و با همکاری دفاتر توسعه محلی و نهادهای مسئول از جمله شهرداری، وزارت راه و شهرسازی و شرکت‌های خدمات شهری اجرا شده‌اند.

۴۲۰۰ کودک کار در تهران ساماندهی شدند

در یک سال و نیم گذشته حدود چهار هزارو ۲۰۰ کودک کار و خیابان در پایتخت شناسایی و ساماندهی شده‌اند. این آمار را عبدالمجید رحمانی، دبیر مرکز رصد، پایش و مدیریت آسیب‌های اجتماعی شهرداری تهران اعلام کرد. او در گفت‌وگویی به نقش قرارگاه اجتماعی کلان‌شهر تهران به ریاست شهردار در پیگیری این موضوع اشاره کرد و گفت: در ۲۰ جلسه این قرارگاه، یکی از محورهای اصلی بحث، رسیدگی به وضعیت کودکان کار بوده است. بر اساس این برنامه، کودکانی که در سطح شهر شناسایی می‌شوند، در مرکز تازه‌تأسیس «شوق زندگی» تعیین‌تکلیف می‌شوند و تحت حمایت قرار می‌گیرند. رحمانی همچنین تأکید کرد بیش از ۸۵ درصد کودکان کار در تهران از اتباع خارجی هستند. او دلیل نبود آمار دقیق را رفت‌وآمد آسان این گروه به کشور عنوان کرد: به دلیل نبود کنترل مؤثر در مرزها، امکان شناسایی مداوم و دقیق این کودکان دشوار است. در ادامه این برنامه، شهرداری تهران ۳۸ مرکز با عنوان «پویاشهر» را برای ارائه خدمات آموزشی، مهارتی و استعدادیابی به کودکان کار و خیابان راه‌اندازی کرده است. این مراکز با مشارکت سمن‌ها و خیریه‌ها، کودکانی را که از تحصیل بازمانده‌اند، تحت پوشش قرار می‌دهند. رحمانی گفت: شهرداری در این مراکز خدماتی مانند آموزش مهارت‌های زندگی، تحصیل و کشف استعدادها ارائه می‌دهد و به دنبال ارتقای کیفیت این خدمات هستیم. به گفته مدیرعامل سازمان خدمات و مشارکت‌های اجتماعی شهرداری، ورود نهاد مدیریت شهری به موضوع کودکان کار نه صرفا در قالب وظایف خدماتی، بلکه با رویکرد مسئولیت اجتماعی انجام شده است. او از هماهنگی و همکاری بین بخشی با دستگاه‌های اجرائی در سطح شهر تهران نیز ابراز رضایت کرد و افزود: در تهران با دستگاه‌های مسئول هم‌فکری و هماهنگی داریم؛ با هم تصمیم می‌گیریم و برنامه‌ها را به اجرا درمی‌آوریم.

جدول ۵۰۷۷ طراح: بیژن گورانی

افقی:

۱- افتخارکردن- هر گوشه زمین فوتبال- شهری در شمال شرقی سوریه ۲- ستون- مجموعه‌داستانی نوشته راضیه تجار ۳- بسیار گرم و سوزان- حلقه فلزی چرخ دوچرخه- همدم ۴- جواهرنشان- ورزش مشت‌زنی- یاری‌کننده ۵- پیش‌درآمد آشغال- امانتداران- از بحور شعر فارسی ۶- نام سابق سبزوار- سراینده صدای پای آب- حالت عاطفی ۷- گوشت به سیخ کشیده‌شده- گمراه‌کردن- خصوصیت ۸- امر به یافتن- آلبومی با آواز محمدرضا شجریان- نوعی پارچه حریر ۹- به نرمی رفتارکردن- افزون‌شونده- وطن ۱۰- تعجب زنانه- از ماه‌های رومی- روزآمد ۱۱- مجموعه نامه‌های مولوی که به افراد مختلف نوشته است- بسیار نزدیک- تلخ ۱۲- از فروع دین اسلام- فضاپیمای بالدار- دلداده منیژه ۱۳- جمع شیخ- سنگ سخت- از اجزای پیراهن ۱۴- اولین مدال طلای جهانی وزنه‌برداری را برای ورزش ایران و آسیا به ارمغان آورد- سوره سی‌وپنجم قرآن ۱۵- کاخ زمستانی- مترسک- جلوگیری‌کردن.

عمودی:

۱- پس از مرحله قبل- ساکن جزایر اطراف قطب شمال- مشقت ۲- پیشوایی‌کردن- قطعه مکانیکی برای تبدیل حرکت دورانی به حرکت رفت‌وبرگشتی- زیارت خانه خدا ۳- نحیف- پدر- مدفن شهید مدرس ۴- دست عرب- غزل‌سرای تبریزی عصر صفوی- نوعی ماشین چاپ خودکار ۵- خوراک به دام اندختن جانوران- غذای قبل ظهر- کتاب هندو ۶- کشتی جنگی- صورتگر- مسخره‌کردن ۷- رقیبان- آلبومی با آواز شهرام ناظری- مادر عرب ۸- یک پای ثابت سالاد- شیرینی سوغات قم- سلول جنسی ماده ۹- پایتخت ایتالیا- شرکت تولیدی یا خدماتی بزرگ- قسمتی از جمجمه ۱۰- برای استحکام کاغذ این ماده به آن اضافه می‌شود- یار عذرا- سوره سی‌ام قرآن ۱۱- خاخام- سکه رایج در برخی کشورهای عربی- حاجت ۱۲- حس باصره- پرورش‌دهنده- نت چهارم ۱۳- چهره- ماه ششم فرنگی- خشمگین ۱۴- استفراغ- بامدادان- گسسته ۱۵- صدای خنده بلند- فضای استوانه‌ای داخل موتور درون‌سوز- شهر بی‌قانون

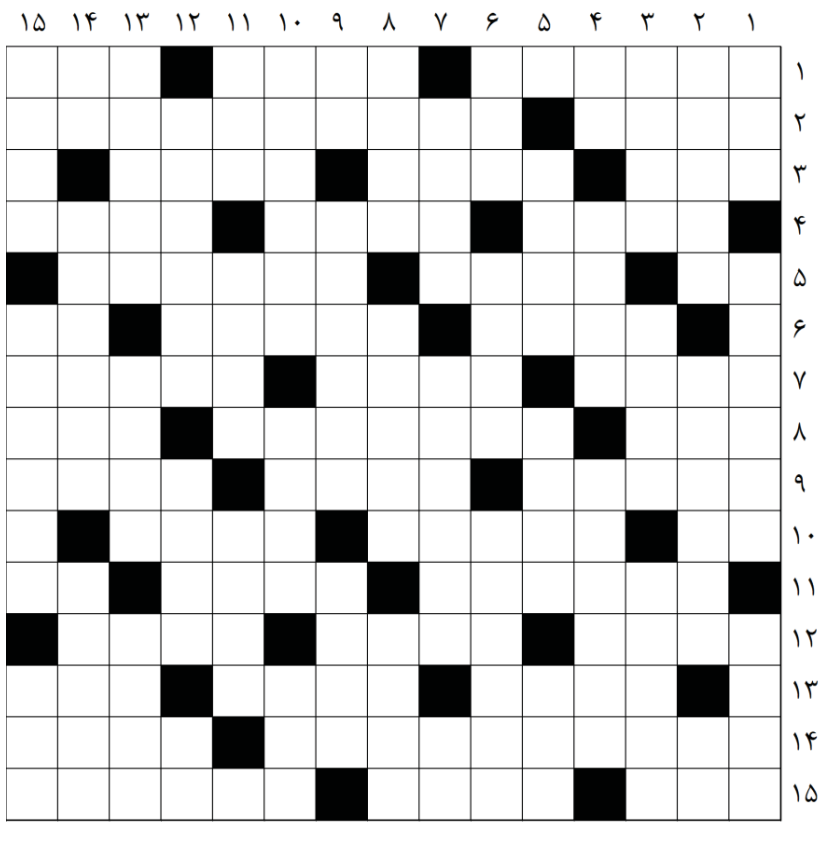

حل سودوکو ۴۰۷۲

۱	۴	۹	۶	۷	۳	۸	۲	۵
۳	۲	۶	۵	۹	۸	۱	۴	۷
۸	۵	۷	۲	۴	۱	۹	۳	۶
۴	۱	۳	۹	۵	۷	۶	۸	۲
۶	۷	۸	۳	۱	۲	۴	۵	۹
۲	۹	۵	۴	۸	۶	۳	۷	۱
۷	۸	۲	۱	۶	۴	۵	۹	۳
۵	۳	۱	۸	۲	۹	۷	۶	۴
۹	۶	۴	۷	۳	۵	۲	۱	۸

۸	۳	۲	۱	۹	۵	۶	۷	۴
۱	۷	۵	۶	۸	۴	۲	۳	۹
۶	۴	۹	۷	۳	۲	۵	۱	۸
۴	۹	۸	۳	۶	۷	۱	۲	۵
۷	۶	۱	۲	۵	۹	۴	۸	۳
۲	۵	۳	۴	۱	۸	۹	۶	۷
۹	۱	۴	۸	۲	۳	۷	۵	۶
۳	۲	۷	۵	۴	۶	۸	۹	۱
۵	۸	۶	۹	۷	۱	۳	۴	۲

حل جدول ۵۰۷۶

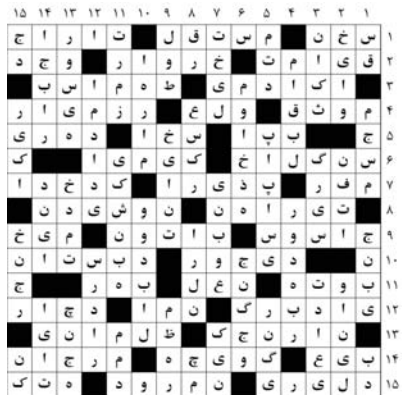

سودوکو سخت ۴۰۷۳

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

	۱			۲	۹			
	۷	۲	۶					
۸			۵			۲	۴	
	۶	۵					۷	
		۷				۶		
	۴					۳	۹	
	۹	۴			۷			۳
					۵	۹	۱	
			۹	۸			۶	

سودوکو ساده ۴۰۷۳

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

۸	۴		۳					۲
۷		۱	۹	۵			۸	
							۷	
۲						۷		
۵	۳		۴	۲	۷		۹	۱
		۸						۵
	۵							
	۹			۳	۲	۶		۷
۳					۱		۲	۹